

i zboží s ním došlé, třebaš zaměněné. Tím zaniklo příkazní i žalobní právo odesílatelovo. Na tom nemůže nic změniti, že velkostatek, přijímaje pytle, byl ohledně totožnosti pytlů v omylu. I tento omyl mohl by po případě proti železnici uplatňovati jen velkostatek, nikoliv osoba třetí. Pokud si žalující spolek nedal žalobní práva od velkostatku odstoupiti, jest žaloba jeho pro nedostatek aktivní legitimace pochybená a slušelo ji zamítnouti. Že okolnost, kdo vlastně škodu trpí, jest bez významu, plyne nejen z §u 99, nýbrž z §u 76 (2) žel. dopr. ř.

Čís. 2449.

Novela o právu manželském (§ 16).

Manželství lze k žádosti manžela prohlásiti dle §u 16 rozl. zák. rozloučeným, třebaš byla druhým manželem podána žaloba o neplatnost manželství, o níž dosud nebylo právoplatně rozhodnuto.

(Rozh. ze dne 4. dubna 1923, R I 285/23.)

K žádosti manželky prohlásil soud první stolice manželství podle §u 16 rozl. zák. rozloučeným. Důvody: Zjištěno, že manželství bylo před 13. červnem 1919, totiž dnem 11. dubna 1900 právoplatně rozvedeno. Od rozvodu uplynulo již více než tři léta, aniž strany manželské spolužití obnovily. Manžel sice prohlásil, že s rozlukou nesouhlasí, poněvadž podal žalobu o neplatnost manželství, však vzhledem k tomu, že v tomto případě jedná se o manželství, od jehož rozvodu uplynulo již více než tři léta, není k rozluce souhlasu druhého manžela třeba a nebylo k onomu prohlášení přihlédáno (§ 16 odstavec druhý rozl. zák.) a okolnost, že se vede spor o neplatnost manželství vzhledem k tomu, že usnesení o rozvodu stalo se právoplatným, jest zcela nerozhodnou při rozhodování o žádosti za rozluku. Rekursní soud usnesení potvrdil, dodav k jeho odůvodnění, Okolnost, že manžel dne 24. března 1922 podal na manželku žalobu o neplatnost manželství, nemá významu pro rozhodnutí o žádosti za přeměnu rozvodu v rozluku, poněvadž zákon takového účinku se žalobou o neplatnost manželství nespojuje a žalobci rozhodnutím o žádosti jeho manželky, všem zákonným podmínkám vyhovující, není nijak odňata možnost z případného, pro něho příznivého rozsudku o žalobě na neplatnost manželství vyvoditi důsledky.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Souhlasnými rozhodnutími nižších stolic nebyl zákon porušen, neboť napadené rozhodnutí jak stavu věci tak i zákonu plně vyhovuje. Jedná se zde o manželství, právoplatně v roce 1896 uzavřené, které v dubnu 1900 bylo rozvedeno. V důsledcích toho, když od rozvodu manželství více než 3 léta uplynula, muselo návrhu manželky na prohlášení tohoto rozvedeného manželství rozloučeným dáno býti místo, ať již manžel s tímto návrhem souhlasil čili nic. Skutečnost, že manžel v březnu

1922 podal žalobu o neplatnost manželství, nemá pro rozhodnutí o návrhu manželky významu předurčujícího, neboť, i když spor o neplatnost manželství byl zahájen, manželství dosud trvá a v důsledcích toho bylo vyhověti návrhu manželky na prohlášení manželství rozloučeným, když zákonné podmínky v tom byly dány. Soud neměl povinnosti ani práva, aby rozhodnutí své odložil, až spor o neplatnost manželství bude rozhodnut, nýbrž musel za podklad položit stav věci, jaký tu byl v době rozhodování a to ještě manželství bylo manželstvím platným, které rozloučiti mohl.

Čís. 2450.

Na obci v Čechách nelze se na soudě domáhati náhrady škody z důvodu, že zanedbala povinnost osvětlovati ulice. Platí tu § 37 obec. zřiz. pro Čechy.

(Rozh. ze dne 4. dubna 1923, R I 287/23.)

Žalobce domáhal se na žalované obci náhrady škody, ježto, klopýtnuv na neosvětlené ulici o velký kámen, těžce se poranil. *Procesní soud první stolice* žalobu z věcných důvodů zamítl a vyvrátil námitku nepřipustnosti pořadu práva v důvodech: Žalobou, o kterou tu jde, domáhá se žalobce náhrady škody, způsobené prý mu zaviněním městské obce. Dle §u 1338 obč. zák. nárok na náhradu škody musí býti vymáhán z pravidla u řádného soudu, pokud není vyhrazen soudu trestnímu neb úřadu politickému. V §u 37 obecního řádu pro Čechy (zákon ze dne 16. dubna 1864, čís. 8 z. zák.) ovšem obsazeno jest ustanovení, že obec, vykonává-li sama místní policii, jest povinna nahraditi škodu tomu, kdo utrpěl úraz zanedbáním povinností, po té stránce jí náležejících (§ 36). Dle tohoto zákonného ustanovení nálež o povinnosti k náhradě přísluší úřadu politickému. Dle náhledu soudu procesního toto zákonné ustanovení vztahuje se na místní policii, v §§ 35 a 36 obecního řádu naznačenou, v užším smyslu, totiž na policii místní, která obvykle, zejména ve větších městech přikazuje se státním orgánům, nikoliv však na závazek obce, aby pečovala o bezpečnost a snadnost provozu na veřejných silnicích a aby silnice a náměstí za noci osvětlovala. Není tudíž zákonného ustanovení, proč by nároky na náhradu škody pro vadné osvětlování vůči městské obci nepatřily na civilní soud. *Odvolací soud* zrušil v neveřejném zasedání rozsudek první stolice i s předchozím řízením pro zmatečnost a odmítl pro tentokráte žalobu. *Důvody:* Mylným jest náhled, že § 37 obec. zřiz. se vztahuje toliko na místní policii v užším smyslu, vyznačenou v §§ 35, 36 obec. zřiz., totiž pouze na místní policii, kterou zvláště ve větších městech mívají přidělenou státní orgány, a nikoliv na povinnost obcí, pečovati o bezpečnost a snadnost chůze a vozby po ulicích a veřejných náměstích a tyto za tím účelem za noci osvětlovati. Takovýto omezený výklad § 37 obec. zřiz. není odůvodněn ani podle dějin vzniku ani podle znění a smyslu tohoto zákonného místa. Obecní zřízení pro Čechy pojalo na rozdíl od říšského zákona obecního ze dne 5. března 1862, čís. 18 ř. zák. nejen předpisy starého obecního zákona ze dne 17. března 1849, čís. 170 ř.